

Sygnatura akt IV Ka 622/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 stycznia 2015 roku.

Sąd Okręgowy w Świdnicy w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący :	SSO Waldemar Majka (spr.)
Sędziowie :	SSO Ewa Rusin SSO Tomasz Wysocki
Protokolant :	Ewa Ślemp

przy udziale Barbary Chodorowskiej Prokuratora Prokuratury Okręgowej,

po rozpoznaniu dnia 15 stycznia 2015 roku

sprawy:

1. Z. K.

syna C. i M. z domu M.

urodzonego (...) w S.

oskarżonego z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., art. 286 § 1 k.k.

2. A. M.

syna J. i H. z domu K.

urodzonego (...) w K.

oskarżonego z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

na skutek apelacji wniesionych przez oskarżonego Z. K. i obrońców oskarżonych

od wyroku Sądu Rejonowego w Wałbrzychu

z dnia 10 lutego 2014 roku, sygnatura akt II K 859/12

I. uchyła zaskarżony wyrok w zakresie orzeczeń ujętych w punktach VIII i IX jego dyspozycji i sprawę w tym zakresie przekazuje Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania;

II. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

III. zasądza od oskarżonych Z. K. i A. M. na rzecz oskarżyciela posiłkowego Firmy (...). (...) Sp. jawna w M. po 794,10 złotych tytułem kosztów procesu;

IV. zasądza od oskarżonych Z. K. i A. M. na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe związane z postępowaniem odwoławczym po 1/2 części, w tym opłaty które wymierza im w kwotach po 180 złotych.

Sygnatura akt IV Ka 622/14

UZASADNIENIE

Prokurator Rejonowy w W. wniósł akt oskarżenia przeciwko Z. K. i A. M. oskarżając ich o to, że:

I. w okresie od dnia 4 stycznia 2007 r. do dnia 19 lutego 2007 r. w B., woj. (...), działając w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w krótkich odstępach czasu, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wspólnie i w porozumieniu, za pomocą wprowadzenia w błąd przedstawicieli firmy (...) z/s w M. co do faktu, iż zakupione w imieniu tejże firmy kruszywo na podstawie faktur VAT nr (...) w łącznej ilości 3089,06 tony i wartości 46.975,08 zł przetransportowane do odbiorcy, tj. Kopalni (...) w K. za pośrednictwem (...) Sp. z o.o. na podstawie umowy łączącej (...) Sp. z o.o. z firmą (...) z/s w M. i na koszt firmy (...) z/s w M. w kwocie 83.812,10 zł, zostało sprzedane w imieniu i na rachunek M. z/s w M., doprowadzili pokrzywdzonego do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w łącznej kwocie 130.787,18zł,

tj.o czyn z art. 286§1 kk w zw. z art. 12 kk,

a nadto Z. K. o to, że:

II. że w dniu 28 lutego 2007 r. w B., w woj. (...), działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej za pomocą wprowadzenia w błąd przedstawicieli firmy (...) z/s w M. co do faktu, iż zakupione w imieniu tejże firmy kruszywo na podstawie faktury VAT nr (...) w ilości 1103 tony i wartości 20.184,90 zł, przetransportowane do odbiorcy, tj. Spółki (...) z/s w W. za pośrednictwem (...) Sp. z o.o. na podstawie umowy łączącej (...) Sp. z o.o. z firmą (...) z/s w M., zostało sprzedane w imieniu i na rachunek firmy (...) z/s w M., doprowadził pokrzywdzonego do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w łącznej kwocie 20.184,90 zł,

tj. o czyn z art. 286§1 kk

III. w okresie d 31.08.2006 r. do 29.03.2007 r. w W. działając w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w krótkich odstępach czasu jako pełnomocnik firmy (...) z/s w M. przywłaszczył sobie powierzone mu pieniądze tytułem zaliczek o łącznej kwocie 35.000 zł działając na szkodę firmy (...) z/s w M.,

tj. o czyn z art. 284§2 kk w zw. z art. 12 kk.

Wyrokiem z dnia 10 lutego 2014 roku (sygnatura akt II K 859/12) Sąd Rejonowy w Wałbrzychu:

I oskarżonych Z. K. oraz A. M. uznał za winnych popełnienia czynu polegającego na tym, że w okresie od dnia 4 stycznia 2007 r. do dnia 19 lutego 2007 r. w B., woj. (...), działając w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w krótkich odstępach czasu, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wspólnie i w porozumieniu, za pomocą wprowadzenia w błąd przedstawicieli firmy (...) z/s w M. co do faktu, iż zakupione w imieniu tejże firmy kruszywo na podstawie faktur VAT nr (...) w łącznej ilości 3089,06 tony i wartości 46.975,08 zł przetransportowane do odbiorcy, tj. Kopalni (...) w K. za pośrednictwem (...) Sp. z o.o. na podstawie umowy łączącej (...) Sp. z o.o. z firmą (...) z/s w M. i na koszt firmy (...) z/s w M. w kwocie 83.812,10 zł, zostało sprzedane w imieniu i na rachunek M. z/s w M., doprowadzili pokrzywdzonego do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w łącznej kwocie 130.787,18zł,tj. popełnienia występku z art. 286§1 kk w zw. z art. 12 kk, i za czyn ten na podstawie art. 286§1 kk wymierzył im kary po 10 (dziesięć) miesięcy pozbawienia wolności ;

II oskarżonego Z. K. uznał za winnego popełnienia czynu polegającego na tym, że w dniu 28 lutego 2007 r. w B., w woj. (...), działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej za pomocą wprowadzenia w błąd przedstawicieli firmy (...)

z/s w M. co do faktu, iż zakupione w imieniu tejże firmy kruszywo na podstawie faktury VAT nr (...) w ilości 1103 tony i wartości 20.184,90 zł, przetransportowane do odbiorcy, tj. Spółki (...) z/s w W. za pośrednictwem (...) Sp. z o.o. na podstawie umowy łączącej (...) Sp. z o.o. z firmą (...) z/s w M., zostało sprzedane w imieniu i na rachunek firmy (...) z/s w M., doprowadził pokrzywdzonego do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 20.184,90 zł, tj. występku z art. 286§1 kk, i za czyn ten na podstawie art. 286§1 kk wymierzył mu karę 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności ;

III na podstawie art. 85 kk i 86§1 kk połączył kary jednostkowe pozbawienia wolności orzeczone wobec oskarżonego Z. K. w punktach I i II części dyspozytywnej wyroku i orzekł wobec tegoż oskarżonego karę łączną roku pozbawienia wolności ;

IV na podstawie art. 69§1 kk i art. 70§1 pkt 1 kk wykonanie kary pozbawienia wolności orzeczonej wobec oskarżonego A. M. warunkowo zawiesił tytułem próby na okres lat 3 (trzech) ;

V na podstawie art. 69§1 kk i art. 70§1 pkt 1 kk wykonanie kary łącznej pozbawienia wolności orzeczonej wobec oskarżonego Z. K. warunkowo zawiesił tytułem próby na okres lat 3 (trzech) ;

VI oskarżonego Z. K. uniewinnił od popełnienia zarzucanego mu czynu opisanego w punkcie III części wstępnej wyroku, tj. występku z art. 284§2 kk w zw. z art. 12 kk, zaś wydatki poniesione przez Skarb Państwa od chwili wszczęcia postępowania zaliczy w tej części na rachunek Skarbu Państwa ;

VII na podstawie art. 415§1 kpk zasądził solidarnie od oskarżonych Z. K. oraz A. M. na rzecz pokrzywdzonego Firmy (...). (...) Spółka Jawna z siedzibą w M. kwotę 130.787,18 złotych wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 27 listopada 2008 roku, a nadto zasądził od oskarżonego Z. K. na rzecz pokrzywdzonego Firmy (...) (...) Spółka Jawna z siedzibą w M. kwotę 20.184,90 złotych wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 27 listopada 2008 roku, zaś dalej idące powództwo cywilne wniesione przez pokrzywdzonego Firmę (...) (...) Spółka Jawna z siedzibą w M. przeciwko oskarżonym Z. K. oraz A. M. pozostawił bez rozpoznania ;

VIII zasądził od oskarżonych Z. K. oraz A. M. na rzecz oskarżyciela posiłkowego – powoda cywilnego Firmy (...) (...) Spółka Jawna z siedzibą w M. uzasadnione koszty związane z udziałem w postępowaniu w częściach po 1/2 ;

IX zwolnił oskarżonych Z. K. oraz A. M. od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa wydatków poniesionych przez Skarb Państwa od chwili wszczęcia postępowania, zaliczając je na rachunek Skarbu Państwa, natomiast wymierzył im opłaty w kwotach po 180 zł.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł obrońca oskarżonego A. M., zaskarżając wyrok w całości na korzyść oskarżonego zarzucając:

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego orzeczenia i mający istotny wpływ na jego treść, polegający na przyjęciu, iż:

- oskarżony A. M. miał świadomość, iż sprzedawane przez niego do Kopalni (...) w K. kruszywo stanowiło własność spółki (...) sp. jawna z siedzibą w M. W., jak również, że transport tego kruszywa odbył się na rachunek tej spółki,

- wszelkie działania związane z realizacją umowy zawartej przez A. M. z Kopalnią (...) w K. były podejmowane wspólnie przez oskarżonych A. M. i Z. K.;

- w toku realizacji umowy zawartej przez A. M. wspólnie z oskarżonym Z. K. postanowili wykorzystać fakt, że oskarżony Z. K. w tym samym okresie pełnił funkcję dyrektora ds. marketingu i sprzedaży w spółce (...) oraz był udziałowcem spółki (...) sp. z o.o. jak również reprezentował A. M. jako stronę umowy z Kopalnią (...) w K., w ten sposób, ażeby część kruszywa należącego do spółki (...) dostarczyć do Kopalni (...) w K. w ramach realizacji umowy pomiędzy tą kopalnią a A. M.;

- oskarżony A. M. nie przekazał Z. K. m.in. kwoty 110 000 zł na opłacenie kosztów zakupu i transportu kruszywa tytułem realizacji umowy zawartej z (...) w K.;

- oskarżony A. M., działając w porozumieniu z oskarżonym Z. K., zapewniał Z. M. o woli wyjaśnienia sprawy sprzedaży kruszywa do kopalni (...) w K. wyłącznie w celu jej przedłużenia, a wobec tego przyjęcie, że zachowanie A. M. wypełniło ustawowe znamiona strony podmiotowej przestępstwa stypizowanego w art. 286§1 kk, podczas gdy prawidłowa wykładnia powołanego przepisu, poczyniona na podstawie wszechstronnej i zgodnej ze wskazaniami płynącymi z art. 7 kpk analizy materiału dowodowego, w tym wyjaśnień oskarżonego A. M. i częściowo oskarżonego Z. K. oraz zeznań świadków, a także dokumentu w postaci pokwitowania odbioru przez oskarżonego Z. K. od A. M. m.in. kwoty 110.000 zł przemawia za przyjęciem, iż ustawowe znamiona występku oszustwa nie zostały przez A. M. wypełnione.

2. rażąco obrazę przepisów prawa procesowego:

a. art. 424§1 pkt 1 kpk poprzez brak wskazania w pisemnych motywach wyroku następujących elementów:

- przyczyn natury logicznej, dla których Sąd odmówił przyznania wyjaśnieniom oskarżonego A. M. waloru wiarygodności i konsekwencji,

- przyczyn natury logicznej pozwalającej uznać Sądowi Rejonowemu, że dowód w postaci pokwitowania przez oskarżonego Z. K. kwoty 110.000 zł został sporządzony na użytek niniejszego postępowania,

- logicznych powodów uznania przez Sąd I instancji, iż kwota 110.000 zł nie mogła być przekazana w gotówce, a jedynie za pośrednictwem rachunku bankowego;

Przyczyn, dla których Sąd Rejonowy odmówił wiarygodności zeznaniom świadka A. S.,

- przyczyn, dla których Sąd Rejonowy przyjął w oparciu o zeznania świadka B. K. sprawstwo i win oskarżonego A. M. w zakresie przypisanego mu czynu.

b. art. 7 kpk poprzez:

- nienależyte rozważenie całokształtu materiału dowodowego oraz jego jednostronną, wybiórczą ocenę, dokonana niezgodnie z zasadami prawidłowego rozumowania i doświadczenia życiowego niezgodnie z zasadami prawidłowego rozumowania i doświadczenia życiowego, polegającą na przyjęciu, iż A. M. nie przekazał Z. K. m.in. kwoty 110.000 zł na pokrycie kosztów zakupu i transportu kruszywa do Kopalni (...) w K., jak również że A. M. wiedział, iż sprzedawane przez niego do Kopalni (...) w K. kruszywo stanowi własność spółki (...), a także, że jest ono na koszt tej spółki transportowane do K., podczas gdy twierdzenie to nie koresponduje z dowodami zgromadzonymi w niniejszej sprawie, w szczególności z treścią zeznań świadków A. S., B. K., J. D., a także wyjaśnieniami oskarżonych;

- fragmentaryczną, wybiórczą i całkowicie dowolną ocenę zeznań przesłuchanych w sprawie świadków (w szczególności A. S., J. D. i B. K.), odnoszącą się wyłącznie do zeznań tych świadków złożonych w toku sprawy sygn.akt II K 859/12, a nieuwzględniającą zeznań złożonych przez w.w. świadków na wcześniejszym etapie tego postępowania (w postępowaniu przygotowawczym oraz sądowym w sprawie sygn.akt Sądu Rejonowego w Wałbrzychu II K 670/07) uwzględniającą wyłącznie wynikające z tych dowodów okoliczności świadczące na niekorzyść oskarżonego A. M., a z pominięciem okoliczności korzystnych dla oskarżonego;

- dokonanie ustaleń sprzecznych z treścią zeznań świadków (A. S., B. K., J. D.) oraz wyjaśnień oskarżonych, a także treścią dokumentów (pokwitowanie przekazania osk. Z. K. kwoty 110.000 zł i 70.000 zł, 900 zł.);

- brak jakiegokolwiek wyjaśnienia pojawiających się w zeznaniach świadków sprzeczności czy nieścisłości (B. K., A. S.);

- wyciągnięcie z zeznań świadków wniosków nieadekwatnych do ich treści (A. S., B. K., J. D.);

- zdyskwalifikowanie w całości wyjaśnień oskarżonego A. M. oraz wyjaśnień Z. K. (w zakresie dot. otrzymania przez w.w. od A. M. kwoty 110.000 zł na pokrycie kosztów zakupu surowca i jego transportu do K.), podczas gdy nie ujawniły się żadne okoliczności, które mogłyby wiarygodność tych wyjaśnień podważyć i zdyskwalifikować ich walor dowodowy;

- uznanie za stworzony na użytek niniejszego postępowania dowodu w postaci pokwitowania przez Z. K. odbioru od A. M. kwoty m.in. 110.000 zł.,

podczas gdy wnikliwa, zgodna z zasadami logiki i doświadczenia życiowego ocena wszystkich dowodów w sprawie zgromadzonych nie uzasadnia wydania w niniejszej sprawie w stosunku do oskarżonego A. M. wyroku skazującego,

a podnosząc wskazane zarzuty wniósł o:

1) zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego A. M. od przypisanego mu czynu oraz pozostawienie powództwa cywilnego bez rozpoznania

względnie o:

2) uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do jej ponownego rozpoznania.

Skarżący ponadto, na podstawie art. 452 kpk wniósł o dopuszczenie dowodu z zaświadczeń wydanych przez Urząd Skarbowy w W. na okoliczność sytuacji majątkowej A. M., a w szczególności na okoliczność wysokości jego przychodów i dochodów osiągniętych w roku 2005,2006 i 2007.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł obrońca oskarżonego Z. K., zaskarżając wyrok w części skazującej na korzyść oskarżonego zarzucając:

1) naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na treść wyroku, tj. art. 7 kpk w zw. z art.410 kpk polegające na przekroczeniu swobodnej oceny dowodów i nieuwzględnienie całokształtu okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej, a w konsekwencji błędne ustalenie, że:

- Z. K. działał w wykonaniu z góry powziętego zamiaru i w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wprowadził w błąd przedstawicieli firmy (...) z/s w M., co do faktu, że zakupione w imieniu tejże firmy kruszywo zostało sprzedane w imieniu i na rachunek firmy (...),

- oskarżony A. M. nie przekazał oskarżonemu Z. K. pieniędzy celem ich przekazania P. M. w związku z czym oskarżony Z. K. nie przekazał kwoty 110.000 zł P. M., w sytuacji gdy oskarżony przedłożył pokwitowanie bezzasadnie zakwestionowane przez Sąd,

a podnosząc wskazane zarzuty wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie Z. K. od obu stawianych mu zarzutów, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

W osobistej apelacji oskarżony Z. K. zaskarżył wyrok w części skazującej podnosząc, iż sąd I instancji dokonał błędnych ustaleń faktycznych odnośnie kontaktów oskarżonego z pokrzywdzonymi. Ponadto wskazał, że protokoły rozpraw nie odzwierciedlają relacji świadków, zaś wyrwane z kontekstu relacje nie mogą stanowić podstawy skazania. Wskazując na powyższe domagał się uchylenia zaskarżonego wyroku.

Pokrzywdzony wystąpił z powództwem cywilnym domagając się :

1. przyjęcie powództwa,

2. zasądzenie solidarnie od oskarżonych: Z. K. i A. M. na rzecz powoda cywilnego, następujących kwot:

- 47.524,20 zł tytułu odszkodowania za wyłudzone w dniu 4 stycznia 2007 r. kruszywo, koszty transportu kolejowego, utraconą marżę wraz z odsetkami ustawowymi naliczanymi od dnia 13.01.2007 do dnia zapłaty,

- 98.595,28 zł z tytułu odszkodowania za wyłudzone w dniu 13 lutego 2007 kruszywo i koszty transportu kolejowego, utraconą marżę, wraz z odsetkami ustawowymi naliczanymi od dnia 13.01.2007 do dnia zapłaty,

- niezbędnych kosztów procesu prowadzonego przez stronę i jej pełnomocnika na podstawie przedłożonego wykazu poniesionych kosztów, z ograniczeniem do wynagrodzenia jednego adwokata,

3. zasądzenie od Z. K. na rzecz powoda cywilnego następujących kwot:

- 35.000,00 zł z tytułu pobranych od powoda i nierozliczonych zaliczek wraz z odsetkami ustawowymi naliczanymi od daty wniesienia pozwu, do dnia zapłaty,

- 30.000,00 zł z tytułu odszkodowania za wyłudzone w dniu 28 lutego 2007 kruszywo, utraconą marżę wraz z odsetkami ustawowymi naliczanymi od dnia 28.02.2007 r. do dnia zapłaty,

4. rozpoznania sprawy również pod nieobecność powoda cywilnego i jego pełnomocnika.

Sąd okręgowy zważył:

apelacje w zakresie kwestionującym sprawstwo i winę oskarżonych nie są zasadne.

Wyartykułowany w pięciu tezach apelacji obrońcy oskarżonego A. M. zarzut błędu w ustaleniach faktycznych nie jest zarzutem zasadnym. Skarżący podjął próbę wykazania, iż A. M. nie działał wspólnie i w porozumieniu ze Z. K. oraz nie obejmował zamiarem popełnienia oszustwa nie mając świadomości o działaniach podejmowanych przed tego ostatniego. Wbrew twierdzeniom apelującego sąd I Instancji w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku wykazał, iż oskarżeni działali wspólnie i w porozumieniu i sąd odwoławczy w pełni ocenę tę podziela. Powielanie ujętej tam argumentacji wydaje się zbędna, godzi się jednak wyeksponować kilka kwestii wobec treści zarzutów apelacji.

Jednym z dowodów przemawiającym za przyjęciem działania oskarżonych wspólnie i w porozumieniu pozostaje umowa zawarta 15 listopada 2006 roku przez oskarżonego A. M. z (...) na dostawę 4755 ton kruszywa z terminem realizacji do 31 grudnia 2006 roku (k.125-127). Oskarżony w dacie zawierania umowy prowadził jednoosobowo działalność gospodarczą, nie miał zawartych umów z (...) w oparciu o które mógłby zrealizować dostawę (z wykorzystaniem zniżek na transport) w wykonaniu zawartej umowy ani też zawartych umów gwarantujących pozyskanie tak znacznej ilości kruszywa, do dostawy którego się zobowiązał. Bez udziału Z. K. nie był zatem w stanie zrealizować zobowiązania które zaciągnął, co potwierdza w swoich zeznaniach świadek A. S.. Wbrew twierdzeniom apelującego dla przypisania oskarżonemu A. M. przestępstwa oszustwa nie jest konieczne wykazanie, iż oskarżony w dacie zawierania umowy z (...) działał z zamiarem wyłudzenia kruszywa i usługi transportu od M., bowiem zamiar taki mógł powstać później, a mianowicie na etapie spóźnionej realizacji umowy z 15 listopada 2006 roku i niebezpieczeństwa naliczenia wysokich kar umownych za opóźnienie w dostawie.

Oskarżony Z. K. w lutym 2006 roku został umocowany przez P. M. reprezentującego spółkę (...) do podjęcia negocjacji z (...), w wyniku których M. zawarł w kwietniu 2006 roku umowę na dzierżawę terenu i torowiska w B. i uzyskał zniżkę na transport kruszywa. Operatywność Z. K. zwięźczona została zawarciem umowy o pracę z M. w dniu 30 listopada 2006 roku mocą której oskarżony Z. K. został dyrektorem do spraw marketingu i sprzedaży M..

Nie przypadkowo w listopadzie 2006 roku założona została spółka (...), której udziałowcami pozostawali Z. K., A. M. i A. S., zaś A. M. umocował Z. K. do udziału w przetargu na dostawę kruszywa do (...).

Wskazując dane dostawcy i rachunek na który winna być dokonana zapłata przez (...) A. M. polecał oznaczenie rachunku (...), zaś z tego rachunku środki zostały przelane na rachunek A. M.. Z relacji świadków B. K. i M. W. wynika, iż A. M. otrzymywał informacje od (...) dotyczące wagi dostarczonego kruszywa i w oparciu o udostępnione informacje

polecał wpisanie konkretnych danych do faktury, a brał też udział w załadunku kruszywa. Twierdzenia zatem apelującego zmierzające do wykazania niewiedzy oskarżonego A. M. odnośnie trybu realizacji dostawy kruszywa, jego pochodzenia i podmiotu uprawnionego do poboru zapłaty są zupełnie bezpodstawne.

Nie można również przyjąć, jak twierdzi apelujący, iż oskarżony A. M. dokonał zapłaty na rzecz M. za transport i kruszywo dostarczone do (...), czego dowodem ma być pokwitowanie z 10 stycznia 2007 roku. Wskazane pokwitowanie „pojawiło się” dopiero w toku postępowania sądowego i biorąc pod uwagę zasady doświadczenia życiowego, gdyby dokument taki został sporządzony w dacie jaką został opatrzony i potwierdzał okoliczności w nim wskazane, zapewne byłby pierwszym dokumentem okazywanym przez oskarżonych jeszcze w toku postępowania przygotowawczego. Godzi się również zwrócić uwagę na charakter opisowy tego pokwitowania stojący w opozycji do ustaleń poczynionych w toku postępowania przygotowawczego i mający skutecznie negować te ustalenia. Pokwitowania zwykle nie mają charakteru opisowego, a jedynie dokumentują fakt wręczenia oznaczonej kwoty i tytuł jej przekazania.

Świadek A. S. miał obejmować wiedzą, że Z. K. odbierał pieniądze od A. M. na zakup kruszywa, jednak relacji tej nie da się powiązać niewątpliwie z transakcjami opisanymi w ramach czynów przypisanych, a środki takie mogły być przekazywane choćby w związku z realizowaną przez A. M. dostawą kruszywa dokumentowaną fakturą (...) z 31 grudnia 2006 roku (k.1192).

Dokumenty dotyczące pobytu P. M. w Bułgarii w dniach 7-16 stycznia 2007 roku (k.1013-1016) nie były kwestionowane przez oskarżonych, a zatem i data pokwitowania przyjęcia kwoty 110 000 złotych budzi poważne wątpliwości, skoro P. M. nie mógł w tej dacie podpisać wskazanego pokwitowania. Słusznie zatem sąd I instancji przyjął, iż opisane pokwitowanie zostało sporządzone na potrzeby postępowania w oparciu o podpisaną in blanco kartę będącą w posiadaniu Z. K. reprezentującego od wielu miesięcy P. M. (M.) w toku realizacji dostaw kruszywa. .

Wobec powyższego sąd odwoławczy nie dopatrył się eksponowanych w apelacji błędów w ustaleniach faktycznych, ani też naruszenia art.7 kpk skoro nie sposób dopatrzeć się wadliwości we wnioskowaniu sądu I instancji. Nie zmieniają tej oceny również dokumenty dołączone do apelacji wskazujące na fakt posiadania przez oskarżonego A. M. dochodów (k.1734), bowiem fakt ich posiadania w roku 2005-tym czy 2006-tym nie stanowi dowodu potwierdzającego przekazanie P. M. przez A. M. kwoty 110 000 złotych

Również uzasadnienie zaskarżonego wyrok wbrew twierdzeniom apelującego nie zostało sporządzone z naruszeniem art.424 kpk. Wbrew twierdzeniom apelującego Sąd I Instancji odniósł się do relacji świadków A. S. i B. K. zarówno tych złożonych w toku postępowania przygotowawczego jak i późniejszych składanych w toku postępowania sądowego (k.1672-1675), a ustalenia faktyczne oparł między innymi o relacje wskazanych świadków.

Nie są również zasadne apelacje oskarżonego i obrońcy oskarżonego Z. K.. Podniesione w nich zarzuty pokrywają się z zarzutami apelacji obrońcy oskarżonego A. M., a zatem aktualna pozostaje argumentacja przedstawiona powyżej. Skarżący podniósł ponadto naruszenie art.410 kpk, nie wskazał jednak jakie okoliczności nieujawnione w toku rozprawy głównej legły u podstaw zaskarżonego wyroku, podobnie zresztą jak w wypadku przytoczonego w uzasadnieniu apelacji art.5§2 kpk.

Konsekwencją skazania oskarżonych pozostaje zasądzenie roszczeń zgłoszonych w ramach powództwa cywilnego. W postępowaniu karnym sąd zobligowany jest do uwzględnienia powództwa w zakresie wyrządzonej przestępstwem szkody (czynu niedozwolonego - art.415 kc). Tak też ukształtowano orzeczenie z punktu VII dyspozycji zaskarżonego wyroku pozostawiając bez rozpoznania powództwo wykraczające poza te wartości. Odsetki ustawowe w wypadku czynu niedozwolonego mogą być naliczane od czasu zaistnienia czynu (zakończenia działalności przestępczej), a zatem ustalenie odsetek od daty wytoczenia powództwa pozostaje w zgodzie z art.481 kc.

Biorąc pod uwagę zakres zaskarżenia przedmiotem oceny merytorycznej poprawności podlegają również orzeczenia o kosztach postępowania, których sformułowanie budzi zastrzeżenia.

Zgodnie z art.643 kpk w razie uwzględnienia powództwa w całości lub w części, sąd zasądza od oskarżonego na rzecz powoda należne mu koszty procesu, a jeżeli powód był zwolniony od kosztów sądowych, sąd zasądza je od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa; jeżeli powód korzysta z pełnomocnika wyznaczonego z urzędu, należność z tego tytułu sąd zasądza bezpośrednio na rzecz pełnomocnika.

Jeżeli powództwo cywilne zostało uwzględnione w części, o kosztach procesu wynikłych z powództwa cywilnego, orzeka się odpowiednio, stosując przepis art. 100 kpc, a zatem koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Sąd może jednak nałożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznacznej części swego żądania albo gdy określenie należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny sądu. W niniejszej sprawie sąd I instancji je oddalił jednak powództwa w części, a pozostawił je bez rozpoznania, a zatem przepis art.100 kpc nie będzie miał zastosowania.

Jeśli chodzi natomiast o opłatę (wpis od powództwa), to jej część odpowiadającą wysokości uwzględnionego roszczenia zasądza się od oskarżonego. Jeżeli powód cywilny był zwolniony od kosztów sądowych (co ma miejsce w niniejszym postępowaniu), sąd w razie uwzględnienia powództwa cywilnego zasądza te koszty od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa. Zasądzenie kosztów sądowych na rzecz Skarbu Państwa ma we wskazanej sytuacji charakter obligatoryjny (tak w wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku II AKr 158/94, POSAG 1994, nr 2, poz. 48). Obok tego należy również od oskarżonego zasądzić na rzecz powoda poniesione przez niego uzasadnione wydatki.

Sąd I instancji nie orzekł w ogóle o wpisie od powództwa (bowiem nie dotyczą go rozstrzygnięcia z punktu VIII i IX dyspozycji zaskarżonego wyroku), zaś orzeczenie o kosztach procesu z punktu VIII dyspozycji nie jest poprawne i nie nadaje się do egzekucji. Sąd winien orzec o kosztach kwotowo, zaś w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku wskazać zarówno metodę wyliczenia jak i wskazać koszty, które uznaje za uzasadnione (co słusznie podnosi również oskarżyciel posiłkowy w złożonym wniosku – k.1736-1737). Sąd I instancji nie tylko tego nie uczynił ale także nie wskazał podstawy rozstrzygnięcia. Orzeczenie o kosztach procesu wymaga zatem ponownego ustalenia, a nie uczyniono tego w postępowaniu odwoławczym aby nie pozbawiać uprawnionych możliwości zaskarżenia orzeczenia.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy (w zakresie kosztów) pamiętać należy, iż powód cywilny domaga się kosztów w związku z wytoczonym powództwem w kształcie ujętym w pozwie, zaś roszczenie nie zostało w całości uwzględnione, co winno być uwzględnione przy kształtowaniu orzeczenia w tym zakresie.

Wobec powyższego na podstawie art.437§1 kpk orzeczono jak w wyroku.

O kosztach należnych oskarżycielowi posiłkowemu orzeczono w oparciu o przepisy art. 636§1 kpk i art.633 kpk, art.618j kpk w zw. z art.618a kpk oraz § 2 ust.1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. nr 164 poz. 1348 ze zmianami). Żądanie kosztów zostało uwzględnione w zakresie stawiennictwa prokurenta, odmówiono zaś zasądzenia kosztów udziału pełnomocnika, skoro nie podejmował czynności w toku postępowania odwoławczego.

O kosztach postępowania odwoławczego należnych skarbowi Państwa orzeczono po myśli art. 636§1 kpk i art.633 kpk zasądzając od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty związane z tym postępowaniem, a na podstawie art.8 i art.2 ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 23.06.1973r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. nr 49, poz. 223 ze zm.) wymierzono im opłaty w kwotach po 180 złotych.